

DUNÁNTÚLI HAZÁNK

Egyesült, nemzeti, keresztény kisgazda- és földmives-párti politikai lap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Pápa, Jókai Mór utca 15.
Telefonszáma: 14.
Előfizetési árak: egész évre 108 K, félévre 54 K,
negyedévre 27 K, egy óra 9 K. Egyes szám ára 120 K.

Felelős szerkesztő:
ZSILAVY SANDOR.

A keresztény kisgazda- és földmives-szövetség
hivatalos lapja.
Megjelenik minden pénteken és vasárnap.

„Hiszek egy Istenben,
Hiszek egy hazában.
Hiszek egy isteni örök igazságban.
Hiszek Magyarország feltámadásában.
Amen.”

Szemle.

Ez a mi nyomoruságos földi életünk már egyszer úgy van berendezve, hogy a fényt mindenütt nyomon követi az árnyék: az ébül gyült gazdagság hánykolódó fényűzését, a sötétben bujkáló nyomor, sokszor a bán. De hát ez, amennyire fájdalmas, szinte éppen annyira természetes is.

Megszoktuk mi már rég azt a gondolatot (hiszen volt veá módunk is, időnk is untig elegendő), hogy a mindenféle láncos, esempész, hadiszállító s meggyűmés zsidó-konjunktura-locagok és családjaik drága autók, aranyai, gyémánttal szegett selyemben, bársonyban rohannak hazaszóva élvezni a rablott vagyon nyújtotta örömeiket. S míg ezek az undorodásig ellaknak minden földi jóval, mit csak a magyar Kánaán, az étvágytűnő ember ravaszság vagy az ostoba fellünnívágás termel és kitalál: addig az ország szerencsétlen páriái, a tisztviselők s munkások — akiknek pedig egy órányi kulturmunkája fontosabb a nemzet életére, mint amazoknak egész súlyos élete — vértelen, sápadt arccal vonszolják zörgő csontjaikat rongyos ruháikban s nem tudnak olyan és annyi túplálékot beszerezni becsületes munkájuk árán, amennyivel megmenhetnek fejlődésben levő szerencsétlen gyermekeiknek egészségét, sokszor életét korunk legnagyobb hőhértől: a tiűdővéstől. Hanem hát ez már egyszer így van! Ki tehet róla? Szertelen nagy ez a sárteke itt a lábunk alatt, s egyszerre csak egyik felét tudja neki megvilágítani még a nap is. Hát mi se legyünk telhetetlenek!

Van azonban a tozódó Budapest életében egy olyan szörnyű jelenség, amit igazán bán lenne szó nélkül hagynunk, mert olyan veszedelmet rejt magában, hogy ha nemák lennénk, az észvesztő felindulás akkor is csudálatos megszólalásra kellene hogy bírja lezárt ajkunkat. Budapesten u. i. olyan lehetetlenül zűllöttek az állapotok, hogy 42.039 iskolás gyermek, tehát az összes tankötelesek (142.955) 30 százaléka még sohasem lépte át az iskola küszöbét. Rettenetes, borzalmas e számok beszéde. Mert ha ez a 42.000 gyermek a tanákon hányzók az iskolából, akiket ott-hon tart a rossz idő vagy a szegénység, akkor még mindig nincs baj, legalább is nincs nagy baj, mert a gyermekek szülei felügyelete alatt vannak. — Míg ez az egész tábornyi budapesti gyermek az utcán

él, kéreget, csavárog, láncot és ott is zűllik el, a született, a kitanult, a hivatásos gazemberek kiképzése alatt s lesz idővel a gonosztűvőknek valóságos hadseregévé. Rémévé könnyelmű szülővárosának, szégyenévé, ellenségévé az egész nemzetnek.

Eppen azért tessék összeszedni, de haladéktalanul, az összes rendőröket és detektáveket — hadd fussanak inkább a készpénz- és ékszeresempész Weisz-Vajdák, Schossbergerek, Holz Sámuelek, hadd szaladjon az az ötszáz többi zsidó gazember, aki a hadseregszállításnál esalt, lopott, mert ezek csak visszaszerezhető súlyú ezüsttől,

aranytól fosztanak meg bennünket: de szedessük össze rendőreinkkel a nemzetnek a pesti utca szennyébe sarába esett igazgyöngyeit, ezt a 42.000 szerencsétlen gyermeket és mentjük meg őket a megfogyott magyarságnak. Mert ez olyan érték, hogy ha egyszer elveszett a becsületes nemzeti munka számára, többé a világ összes aranyával, összes gyémántjával visszaszerezni nem lehet. A nemzetért kockára vehetünk mindent, de a nemzet ifjúságát így kockázatni bán és kárthat, mert minden ország támasza és talpköve ifjúságának tiszta erkölce, mely ha elvesz, vele együtt vész az egész nemzet.

TÁVIRATOK.

(Saját tudósítónktól.)

Pártértekezlet.

Budapest, febr. 24.

Ma délután 6 órakor a Keresztény Nemzeti Egyesülés pártja vezérválasztó-értekezletet tart a Károlyi-palotában, melyet az értekezlet után este 8 órakor a Gellért-szálló éttermében **Andrássy Gyula** gróf tiszteletére adott bankett fog követni.

Felirat a főrendiház visszaillesztása ügyében.

Győr, febr. 24.

Győr vármegye feliratot intézett a nemzetgyűléshez, melyben kéri, hogy állítsák vissza a főrendiházat.

Letartóztatott banktisztviselő.

Budapest, febr. 24.

A rendőrség tegnap letartóztatta **Szente Andor** banktisztviselőt. Letartóztatására a Nemzeti Takarékpénztár Rt. feljelentése adott okot. Szente az egyik szekrényből ellopott 19 darab szkripszet, melynek mindegyike 20—25 részvényt jelent. A bank kára 486.000 korona. Az összes hamisítványok megkerültek. Szentét a rendőrség letartóztatásba helyezte.

A Merkur-bank csalásai.

Budapest, febr. 24.

A Magyar Merkur-Bank feljelentői között sokan vannak olyanok is, akik feljelentésükben elmondották, hogy az ö-vesztéségük olyan nagy, hogy saját hitelezőiket sem tudják kifizetni. Az egyik károsult ellen három feljelentés is érkezett olyanok részéről, akik szintén nem kapták meg pénzüket. Az ilyen pénzügy-nököket a rendőrség letartóztatta.

Egy új torzszűllött.

Ha nem is látott még mindenki, de hallani mindenestre hallott holmi torzszűllöttekről, így háromlábú csirkéről, kétfejú borjúról és hasonlól más csodabogarakról. Hát most az úgynevezett gondolkozó emberek — megcsufolva a természet szeszélyességét — a politikai életben hoztak létre egy ilyen lehetetlen és életképtelen torzszűllöttet: a **liberális blokkot**. A mult szűgyentelejes politikájának levitézlett gyógyszerai, úgy látszik, nem bírták tovább elviselni, ahová sűlyedtek, a lezűllött politikai erkölcsök penészes szagu kloákáját; mint bujkáló patkányok a pikula szóra — az első liberális hangra — előmászniak rejtekeikből s az éjszakák ragadozó dúvadjainak módjára összedugdák fejüket s kiokoskodták, hogy mikép lehetne a kinálkozó jó falaton, az eddig várakozó álláspontra helyezkedett magyar népen rajtaütöni s megkaparítva, azon megosztzkodni. Hát búvított ké-szifének! Ugy látszik, előttük nagyon egyszerűnek tűnt fel ennek összekotyvasztása (hiszen szegény magyar most mindent bevesz), melyet azután mint nemzetmentő, erőt és egészséget adó orvosságot könnyű lesz a kimerült és beteg-ségben sinylódó magyarságnak hangzatos címek alatt áruba bocsájtani. A demokrácia, a szabadelvűség, a teljes közszabadság, a testvéri egybetartozás ápolása a világ összes népeivel, a népek szövetsége: mind-mind nagyszerű cégér, mely a tapasztalatlan és hiszékenyt könnyen megtévesztheti.

De lássuk csak, mi van az orvos-ságos üvegben: gyógyszer-e, vagy kotyvadék? Orvos-e, aki ezt megirta, vagy közönséges kuruzsló?

Jó magyar népem! Mézes pogácsában, felsállangozott kuruzsló szavakkal akarják neked ismét beadni a mérget, melyet csak az imént tisztított el meg-

undorodva, láztól száraz ajkadtól. Nézd csak! Orvosaid állanak-e ott a pokol-konyha felgyújtott lángjai mellett, vagy pedig megfontod? Felismered-e a gyász-csoportban az átkos emlékü vörös uralom megalapozóit, a fő-tő forradalmárokat? Lásd, ott áll a hosszuszakállu, letört függetlenségi ál-ápostol, Buthyány gróf, a Károlyi-forradalom kipróbált vitéze, ki még arra fel, hogy majd öt évig rothadtál a nedves, piszkos lövészárokban, hogy hazatérél, még megtakargatott ruhádat is elvette, hogy a hangos száju proletár-ripőköket felruházta. Látod-e a nagy testvéri egyesülést? Ott van Miákits Ferenc, Sándor Pál, Fenyő Miksa, Propper Sándor, Haypál Benő, Kerekes Mihály, Abraham Dezső, mind-mind elsőrendű gyógytudor, a legkülönbözőbb faj, vallás, politikai nézet, erkölcsi felfogás szívárványszínű tömkelege. Ott kacérkodik a klerikálisnak mondott Giesswein Sándor, a kálviniista pápa Baltazar Dezsővel. Ott szorongatja a lecsuszott nagyratörő volt államtitkár az érdes munkáskezet. Hogyan kerülnek ezek össze? — kérdezed szinte elkábulva a látott nagy zagyaságtól. Hát összehozta őket a hatalom, az uralomvágy, mert fáj nekik, mert bántja őket, hogy nem bozontos üstökkel fedett, sok mindenféle hájjal megkent koponyájuk szab ma már irányt a jobb jövő, a becületes keresztény haladás útjának, hanem a nemzet envéréből származó „csizmás képviselők”. Ezek ellenzékét kívánják alkotni a kereszt jegyében megindult irányzatnak: felvették tehát a polgárok és munkásság szövetsége címét. Magukhoz akarják édesgetni a tétovázó polgárságot és munkásságot, mely a proletárdiktatúra bukása után mellözve és elszigetelten állott. Szegény munkásság, ha felül nekik, ismét oly csalódás érheti, mint aminő érte a „világot megváltó” proletárdiktatúrában. Mi tudjuk, látjuk azt, hogy az érdekes munkásságnak fáj a hosszú vezekelés, de viszont kell, hogy a munkásság is belássa, hogy most, amidőn a megbékülés, a kiegyenlítő napjai volnának elkövetkezőben, egyáltalán nem helyes dolog, ha ahelyett, hogy nemzeti irányzatot igyekezne venni, ismét odadobja magát egy gyűlölt forradalmi hadi-csoportostott frakciójának, melynek nem a megegyezés, a megértés és megbékülés a célja, hanem a társadalmi ellentétek kiélesítése, a szenvedélyek felkorbácsolása, a rendbontás, a harc.

Hirdettük, hangos szóval követeltük, hogy az ország sorsának intézésében a mainál munkásabb, lelkesebb új szellemnek kell érvényesülni, de szinte visszadöbbenünk e nem-várt, nem remélt újabb politikai és társadalmi aknamunkára, látva az álruhába öltözött politikai kalandorok tarka csoportját. Legbánsóbb fázalmainkban sem mertük volna hinni, hogy akkor, amidőn csak az imént kapott sajtó sebek hegedezni kezdenek, midőn a fájókönnyek lassankint felszáradnak, akkor a forradalmak örökre elfeledni vélt béréncéi és milliónyi átokkal sújtott terheltjei kívánkoznak visszazállingózni a megtisztított szentélyekbe és feltűzik cafatos zászlaikra a honmentés jelszavát.

Józan magyar nép! kit a fájó mult keserű tanulságai gondolkozóvá tettek, vess számot magaddal, mielőtt kezded ki-

nyujtod a szép üvegbe burkolt, ékes cimkével ellátott orvosság után, mely halálos mérget rejt magában. Magyar föld becsületes népe! Ne nyujts segítőkezet a megrontásodra törő kuruzslóknak, de fordulj el megvetéssel tőlük, ha van kedvedben szív, mely egy jobb jövőért dobog, ha nem akarsz, hogy ez a szegény megkínzott és szétszaggatott ország a pártviszály, a politikai betyárkodás, a gyűlölet, a harc örök színtere legyen. Vigyázz, kigyózt melengetsz önön kedvedben, ha e torzszülöttet táplárod és véredre erőre kap: nemcsak az ország, de te is az örök megsemmisítés prédája leszel.

D.

A földbirtokreform.

— Folytatás. —

Mit értünk földbirtok alatt?

Ezen törvény szerint földbirtok alatt a hatóság által erdő és havas gyanánt nyilvántartott ingatlanok, földbirtoknak nem tekinthetők.

Közlegelő céljaira az erdőbirtok is igénybevehető.

Hogy legelőre alkalmas erdőterületek a földbirtokreform céljaira igénybevehetőek legyenek, külön törvény fog intézkedni arról, hogy a legeltetésre alkalmas nagyobb erdőterületekből a közlegelőknél nélkülözhetetlenül szükséges rész erre a célra is fordítható legyen.

Korlátolt forgalmu ingatlanok.

Amikor a törvény korlátolt forgalmu ingatlanról beszél, akkor ez alatt valamely nyilvános számadásra kötelezett vállalat, vagy egyesület, vagy más kereskedelmi társaság, alap, alapítvány, vagy más hasonló jellegű intézmény, egyházi javadalom, egyházi terület, hitbizomány, közbirtokosság, volt urbères község vagy általában véve jogi személy ingatlana értendő.

Telepítési, ingatlan eldarabolási és nemzetfejlesztési szempontok.

Az állam köteles ezen törvény alapján megszerzett ingatlanokat első sorban telepítési, ingatlan eldarabolási és nemzetfejlesztési szempontból fontos földbirtokpolitikai célokra felhasználni. Ha azonban az Országos Földbirtokrendező Bizottság teljes ülése kivételes esetekben úgy határoz, hogy más közérdekű, gazdasági közegészségügyi és közoktatástügyi intézmények létesítése indokolt, az esetben az igénybevett ingatlanok ilyen célokra is fordíthatók. Ilyen célnak kell tekinteni — többek között — a földeknek az egyházközségek számára való átengedését abból a célból, hogy lelkeskedő rendes lelkesek és rendes tanítók részére javadalmi földeket létesíthessenek, illetőleg a meglevő ilyen földeket megfelelő nagyságra kiegészítsék.

Közérdekű gazdasági intézmények.

Közérdekű gazdasági intézmény plid. tanintézet kísérleti telep, mintagazdaság stb. céljára juttatott minden ingatlan, valamint általában a gazdasági oktatás és kísérletügyi szolgálatában álló minden más ingatlan is a földmivelügyi miniszter igazgatása alá tartozik.

A házhelyek öt évi határideje.

Az Országos Földbirtokrendezési Bizottság kimondja, hogy a zoktól, akik ezen törvény alapján házhelyet kaptak és az illető vagy jogutódai azon legfeljebb öt év alatt lakóházat nem építettek, az ingatlan előbbi tulajdonosa visszakövetelheti a kapott ellenérték fejében. Tehát, ha valaki öt év alatt sem bírta a neki

juttatott háztelekre a házat felépíteni, akkor a tulajdonos visszakövetelheti a fundust, de nem ám ingyen, mint íjlesztétekből egyesek mondják, hanem a vételért a tulajdonos tartozik akkor teljes egészében visszaadni. Meltányos esetekben azonban az Országos Földbirtokrendező Bizottság ezen öt évi határidőt meghosszabbítja.

— Folytatása jövő számunkban. —

A hadirokkantak, özvegyek és árvák ügyének gyorsabb intézése.

A m. kir. népjóléti miniszter rendeletet bocsátott ki a hadirokkantak, özvegyek és árvák ellátásának és segélyének gyorsabb kiutalása, illetve még folyó ügyeknek gyorsabb elintézésére tárgyában. A rendeletben a miniszter határozott formában figyelmezteti az érdekeltet, hogy függő ügyek elintézése végett ne utazzanak Budapestre, mert ez-csak felesleges kiadásokkal jár, hanem ügyeiket az illető község (város) arra illetékes hatóságánál (községekben a községi előjáróság, városokban a polgármester) szorgalmazzák. Figyelmezteti a miniszter az ellátásra jogosultat, hogy amennyiben már van fizetési meghagyásuk, azt jól őrizték meg; azt tőlük elvenni semmiféle hatóságnak sem áll jogában.

A hadirokkantak.

Ha a hadirokkant annak ellenére, hogy a legutóbbi (három hó) felülvizsgálaton rokkantsága megállapított, sem kap illetményt, úgy panaszával forduljon a hadirokkant gondozó irodához, mely panaszát köteles azonnal felvenni és azt minden késedelem nélkül a m. kir. népjóléti miniszteriumhoz felterjeszteni. Ha a hadirokkant a már egyszer élvezett rokkantsági illetményét valamely ok miatt nem kapja meg, úgy forduljon panaszával a községi előjárósághoz (polgármester). A községi előjáróság (polgármester) köteles panaszát felvenni és azt a m. kir. hadigondozó hivatali nyugdíj-számfejtőséghez (Budapest, V., Falk Miksa utca 9.) haladéktalanul felterjeszteni.

Az a hadirokkant, kinek rokkantsági illetménye azért nem lett folyósítva, mert még felülvizsgálatra kell mennie, a felülvizsgálat elrendelése végett a községi előjárósághoz (polgármester) útján forduljon kérelmével az arra illetékes katonai nyilvántartó hivatalhoz. Úgy a leszerelt, mint rokkansági nyugdíjjal ellátott volt katonák, ha szegénységi bizonyítványuk van, az arra kijelölt polgári orvosok által ingyen gyógykezelésben részesülnek.

Végül intézkedik a rendelet a végkielégítés kérelmezésének módozatairól, a hadirokkantoknak-művétagokkal való ellátásáról.

A hadiözvegyek és árvák.

A hadiözvegyek (árvák) illetményeinek végleges megállapítása és folyósítása nagyon sok esetben nem nyert még elintézését, ami miatt szinte napirenden vannak a panaszok. A m. kir. népjóléti miniszter utal a pénzügyminiszternek már 1916-ban kiadott rendeletére, melyben felhatalmazza a községi előjáróságot (polgármester) hogy a hadiözvegyek (árvák) nyugdíjának, illetve katonai ellátási díjának végleges megállapításáig, oly özvegyeknek (árváknak), kiknek erre való igénye, ráutalásra kétséget kizárólag megállapítható és akinek megélhetése, létfenntartása másképp nem biztosítható: havonkénti öy összegű előleget adjanak, mint amennyi az illető özvegy (árva) megillető katonai ellátásnak egy hóra eső összege.

Ha az özvegy (árva) már kapott illetéket, de ezt később valamely ok miatt nem folyósították, úgy az eljárás a következő:

Ha az illetményeket a honvédelmi vagy népjóléti miniszterium kiutalványozta, akkor panaszával a községi előjárósághoz (polgármester) kell fordulnia. Az előjáróságokat (polgármester) utasítja a népjóléti miniszter, hogy a panaszt haladéktalanul vegyék fel és a számfeljesítési lapszám közlésével késedelem nélkül küldjék fel a hadigondozó hivatal (Budapest, V., Falk Miksa utca 9.) nyugdíjszámfejtő osztálya címére.

Ha az özvegy (árva) illetményeit valamely kir. állampénztártól (adóhivatal) kapja, illetve kellene kapnia, úgy az eljárás a következő:

Az özvegy (árva) forduljon a kifizetésre illetékes állampénztárhoz. Abban az esetben pedig, ha a kifizetésre illetékes állampénztár megszállt területen van és ennek folytán az igényjogosult illetményeit megkapni nem tudja, úgy forduljon a községi előjárósághoz (polgármester). A községi előjáróság (polgármester) minden ilyen esetről külön és közvetlen előterjesztésben kéri a m. kir. pénzügyminiszter úrtól az illetménynek az igényjogosult által megjelölt állampénztárhoz való (pl. Pápa, Devecser, Veszprém stb.) sürgős átutalását.

Figyelmeztetjük az érdekelteket, hogy a pénzügyminiszterium által kiadott utalvány, annak keltétől számított egy év alatt éltél, ezért minden igényjogosultnak érdekében áll, hogy az ilyen utalványokat mielőbb beváltsa. Akinek pedig elévült volna már az utalványa, annak megújításáért forduljon közvetlenül a pénzügyminiszterhez.

Ha az ellátásra jogosult özvegy (árva) nem kapott még ellátást, bár ezt megfelelő módon kérelmezte már hosszabb idővel ezelőtt, úgy — tekintet nélkül arra, hogy kérelme kapcsán az ellátási kimutatás hova lett felterjesztve annak idején — ez ügyben a népjóléti miniszterium IX/c. szakosztályának (Budapest, V., Falk Miksa utca 9.) a községi előjáróság (polgármester) útján haladéktalanul jelentés küldendő.

Azokról, kiknek ellátásra ígérik van, de róluik kimutatás még előterjesztve nem lett, a községi előjáróság (polgármester) által kellően felszerelt ellátási kimutatás a m. kir. népjóléti miniszteriumhoz egyenkint és külön-külön szerkesztve haladéktalanul beküldendő.

Hadifoglyok és családjaik.

A fogságban levők családtagjai rászorultság esetén szintén kaphatnak hadisegélyt, ha azt kellőképpen kérelmezik. A hadifoglyok családtagjai részére nyugdíj vagy nevelési járulék nem jár, így róluik az ellátási kimutatás felterjesztése helytelen és nem célirányos; hanem igenis az arra rászorulókat segélyt kérhetnek a fogságban levő családtagjaik után.

Ennyit mihez tartás végett a rendeletről, egyébként szerkesztőségünk szívesen ad felvilágosítást minden hozzánk forduló előfizetőnek.

Jókai Mór utca 15. szám alatti emeletes ház szabadkézből eladó.

— Cim a kiadóhivatalban. —

Mindenes szakácsnő kerestetik Pápán
igen derék keresztény házhoz,

aki a fejésben is jártas.
Bővebb felvilágosítás meg tudható szerkesztőségünkben, Jókai Mór utca 15. szám alatt.

LEGÚJABB.

Nemzetgyűlés.

Budapest, febr. 24.

A nemzetgyűlés mai ülését 11 órakor nyitotta meg a ház elnöke. A nemzetgyűlés mentelmi-bizottságának előadója **Beterjeszti** a mentelmi-bizottság jelentését **Friedrich István lakásügyével** kapcsolatos mentelmi jogának megsértése tárgyában. A pénzügyi-bizottság előadója **Beterjeszti** a pénzügyi-bizottság jelentését a dohányjövődéki kihágások és szabálytalanságok után megállapított pénzbüntetések értékének felemeléséről, a bortermelelési adóról szóló törvények egyes rendelkezéseinek módosítását és a szesz megadóztatásáról szóló állami rendelet módosításáról és kiegészítéséről szóló pénzügyminiszteri törvényjavaslatokat. Ezután áttérnek a kormány programja felett megindult vita folytatására. Az első felszólaló **Sárkány Gyula**, kéri, hogy a pénzügyminiszter sürgősen tárgyalassa le benyújtott törvényjavaslatait. A tisztviselőkről való gondoskodás egyike a kormány legsürgősebb feladatainak. Beszéde során foglalkozik a liberális blokk megalkulásával is, melyet nem tart olyan nagy munusnak, mint ahogy azt a sajtó beállítja. Ez semmi másra nem jó, mint arra, hogy a keresztény gondolatok predikátorait tömörítse. A szabadságjogok programjában semmi megütközni valót nem talál. Azok az eszmék, melyeket hirdetnek, olyanok, hogy azokat meg kell oldani. A szabadságjogokkal sürgősen és behatárolt kell foglalkozni. A cenzurára vonatkozólag kijelenti, hogy az újságírókamara felállítását helyesnek tartja, kapcsolatban az 1914. XIV. törvénycikk módosításával. Az internálásokról szólva, kijelenti, hogy ő volt az, aki figyelmeztette a kormányt, hogy az internálásoknál tapasztalható visszaéléseket szüntesse meg. Az ő indítványára kezdtek meg a zalaegerszegi táborban történt visszaélések megvizsgálását.

Lapunk zártakor a nemzetgyűlés tovább folyik.

Áresések Angliában.

London, febr. 24.

A hivatalos statisztika megállapítja, hogy a megéhetes költségei január hónap 4—15 font sterlinggel alacsonyabbak lettek. Az értékek általános színvonala csak 150%-kal magasabb a békeárak színvonala felett.

Ausztria is csömörlik a zsidóktól.

Budapest, febr. 24.

Az osztrák kormány a keleti zsidók kérdésében, melyet a lengyel kormány a népszövetség elé vitt, kifejtéi álláspontját, melynek értelmében azoknak, akik ausztriai állampolgársággal nem bírnak, a további ott tartózkodást nem engedik meg. A lengyel zsidók legnagyobb része azonban egyáltalán nem készül az országot elhagyni. Bécsben 22.522 folyamodott tartózkodási engedélyért, ebből 16.172 lengyel zsidó. Ha tehát egy család számát 3 főre tesszük, akkor 50.000 a lengyelországi zsidók száma, akikhez hozzá lehet még számítani 20.000-et, akik nem adtak

be kérvényt tartózkodási engedélyért. Megállapítják, hogy összesen 140 esetben történt rendőri kiszállítás az országból. Ezzel a kimélettel szemben gyakran igen éles ellentétben volt a lengyel zsidók magaviselete. Igen sokan közülük árdrágítást, lánckereskedést, valuta-csempészést követtek el.

Zsidó pimaszkodás.

Budapest, febr. 24.

1919 november 15-én, a nemzeti hadsereg bevonulásakor, **Lichtenstein** női szabó sértő megjegyzéseket tett a nemzeti hadseregnek, miéртis letartóztatták. A bíróság ma 3 hónapi fogházra és 1000 K pénzbüntetésre ítélte el.

HIREK.

„Csonka Magyarország — nem ország,
Egész Magyarország — mennyország!”

— **A falu ébredése.** Mind nagyobb teret hódít a Keresztény Kisgazda és Földmives Szövetség magasztos eszméje kisgazda és földmives testvéreink sorai között. Belátja végre a falu becsületese, tiszta lelkű népe a szervezkedésben rejlő hatalmas erőt, s utat tör magának, hogy jogaikat minden téren érvényesíthesse s szembeszálljon azokkal a felforgató törekvésekkel, azokkal a hamis jelszavakkal, melyek oly sok vészit, megpróbáltatást s pusztulást hoztak reánk, szervezkednek a Keresztény Kisgazda és Földmives Szövetség hatalmas zászlaja alatt, hogy ennek a szövetségnek magasztos eszméit ki-harcolják, hogy egységesen, tömött sorokban küzdjenek a nép s hazánk boldogulásáért. Nap-nap után értesülünk számos vidéki csoport megalakulásáról, most ismét arról értesítenek, hogy Dióskály, Zalaapáti, Batty, Esztergály és Zalavég községekben alakult meg a szövetség, rendkívül nagy lelkesedéssel. Csak így tovább kisgazda és földmives testvéreink, a fél úton ne legyen megállás, miénk a jövő!

Gróf Lubienski János

Még röviddel ez

előtt aranyos meleg kedélye, leereszkedő, ember-szerető barátsága vett körül bennünket, ma már csak kihűlt teteme felett hullathatjuk a bánat könnyeit. Elment csendben szeretett hősei közé, kiket annyi fényes diadalra vezetett; elment, hogy a sok földi szenvedés után elnyerhesse önfeláldozó munkássága gyümölcsét: az örök babért. Igazak a mi könnyeink érteid vitéz tábornokunk, mert benned az önfeláldozó, lelkes és tette kész magyarság egy hatalmas oszlopát látjuk kidőlni. Fáj, zokog lelkünk utána, hogy ép most, a kétség, a megpróbáltatások napjaiban hagyta el bennünket, akkor, amikor még oly nagy szükség lett volna hatalmas egyéniségedre, emberszerető lelked mindenre egyaránt kiterjedő bővös varázsára. Siratunk és nemes emléked áldva őrizzük, mert nagy voltál mint ember, mint katona és hazafi. Légy boldog a csendesség bonában babéros vitézeid dícsőrében.

— **Közzgyűlés.** A Hadirokkantak, Özvegyek és Árvák Nemzeti Szövetségének pápai fiókja folyó hó 27-én délután 2 órakor a városháza nagytermében tartja első évi rendes közgyűlését. Tekintettel a tárgysorozat fontosságára, az érdekeltek számos megjelenését kéri a Vezetőség.

— **Kórházi hír.** Dr. Vojacek Gyula, az irgalmasrendi kórház főorvosa, működését folyó hó 28-án megkezdi. Ennek következtében a kórházi rendelések a következőképpen tartanak: Délelőtt 8—10-ig és délután 2—4-ig dr. Vojacek Gyula; délelőtt 10—12-ig és délután 4—6-ig dr. Mezey Kornél.

— **A Róm. Kath. Olvasókör közgyűlése.** Folyó hó 20-án délután 4 órai kezdettel tartotta közgyűlését a felsővárosi Róm. Kath. Olvasókör a tagok nagy érdeklődése mellett. Tenzlinger József dr. polgármester elnök megnyitva a gyűlést, üdvözlő a megjelenteket és beszédében visszatekint az elmúlt év küzdelmes napjaira. Hangsúlyozza, ha azt akarjuk, hogy az akkori szomorú állapotok vissza ne térhessenek, az ellen csak úgy védekezhetünk sikerrel, ha mély vallásosság s a haza iránti törhetetlen ragaszkodás és a hazaszeretet szent eszméje tölti be szíveinket. A Kör tagjai közt mindig meg volt az egyetértés, legyen meg ezután is.

Beszédének elhangzása után a közgyűlés a tárgysorozat első pontját tárgyalta, mely a számvizsgáló bizottság elnökének, Trauner Lipótnak jelentése volt. A jelentés szerint a Kör múlt évi bevételje 38.378,78 K, kiadása 31.562,81 K, a borpénztár bevételje 348.709,41 K, kiadása 286.509,02 K, a pincében levő bor értéke 31.508 K. A közgyűlés a számvizsgáló bizottság jelentését tudomásul vette.

A következő pont az 1921. évi költségvetés megállapítása, melyet Keresztes Gyula másodelnök terjeszt elő, amit a közgyűlés egyhangulag elfogadott. Majt Ruip Jenő olvassa fel titkári jelentését, melyben kitér arra is, hogy a kormány nem váltja be azokat az ígéreket, melyeket megválasztásuk előtt a képviselők választóiának tettek.

A továbbiakban beszámolt a Kör múlt évi működéséről s részvétet fejezi ki Meisel apátplebános elhunytá felett. Indítványozza, hogy a kommunizmus alatt a Körben orvul lelőit két tagnak emléktáblát állítson a Kör. A közgyűlés az indítványt elfogadja s egyúttal a titkárnak köszönetet mond eredményes működéséért. A titkár beszámolója után a tisztikar, mivel mandátuma lejárt, megbízatását a közgyűlésnek visszaadja. Az új tisztikar a következőképpen lett megválasztva: elnök: Tenzlinger József dr., alelnök: Keresztes Gyula, titkár: Ruip Jenő. Következő pont: indítványok. Tenzlinger dr. elnök indítványozza, hogy minden év március 15-én vonuljanak ki tisztelettel a Kör tagjai az orvul meggyilkolt két tag sírjához.

Gerstner Ignác esperesplebános kijelentette, hogy mindaddig, míg ő lesz Pápa város plebános, e napon gyászisteniszteletet tart a martírokért. Indítványozza továbbá, hogy a Kör lépjen be a Kath. Népszövetségbe. A harmadik indítványt Keresztes Gyula terjeszt elő, hogy a Kör a harangok beszerzéséhez járuljon hozzá 1000 K-val. Az indítványokat a közgyűlés egyhangulag elfogadja. Más tárgy nem lévén, elnök a gyűlést 1/6 óraker bezárja.

— **Pérez találatot;** igazolt tulajdonosa átvetheti a rendőrségen.

— **Osztják a dohányt.** Tegnap reggel kezdték meg a dohánykiosztást a füstölni kívánók nagy öröme. Már a kora reggeli órákban hatalmas tömeg gyülekezett össze az egyes trafikok előtt, hogy megszabaduljanak felesleges (?) pénzüktől, kiváltva az oly régóta nélkülözött dohányt. Bizony nagyon sokan már régen csak fogukat szívták az illatos cigaretták helyett, s az a pár nap, ami a legutóbbi dohányosztás óta eltelt, végtelen hosszú idő volt a szenvedélyes dohányzóknak. A kiosztás megjegy nélkül történik, ámbár úgy a közönség mint a trafikok szívesebben vennék, ha jegy alapján történne a kiosztás, mert ahmint egyik kistrafikos megjegyezte, ha jegy alapján adja ki a dohányt, akkor 3—4 nap alatt végez vele, míg jegy nélkül egész hónapig kereszttől zaklatják a dohányért, holott jól tudják, nincs trafik; s szerinte a jegyrendszer alapján a közönség is könnyebben hozzájuthat az őt megillető dohányhoz.

— **Heligreigazítás.** Lapunk 1921 febr. 13-iki számában a Felsővárosi Olvasókör táncmulatságáról szóló referendánk, mely a farsang utolsó napján tartott bárlól szól, az tényleg a címben foglalt Olvasókör mulatságára vonatkozik, a felülírtések azonban a Felsővárosi r. kath. Olvasókör táncmulatságán történt felülírtésekről szólnak. Nyárs Margit a szépségversenyt szintén a Felsővárosi Olvasókör táncmulatságán nyerte és nem a Felsővárosi r. kath. Olvasókör táncmulatságán.

— **Haszonállat-vizsgálat.** A földművelésügyi miniszter a tavaszi haszonállatok vizsgálatát rendelte el, miért is a polgármester felhívja a város területén levő összes állattartó gazdákat, hogy a tulajdonukban levő lovaikat, csikaikat, öszvéreiket és szamaraikat folyó hó 27-én reggel 8 óraker a Korona-térre vezessék elő, hol a városi állatorvos ezeket meg fogja vizsgálni. Akik egypatás állataikat a jelzett időre elő nem állítják, azok ellen a kihágási eljárást megindítják.

— **Munkaközvetítés.** A győri hatósági munkaközvetítő hivatal értesítése szerint foglalkozást kaphatnak Győrött: 2 asztalos, 22 gyármunkás (napszámos), 2 kerékgyártó, 2 kosárfonó, 1 férfiszabó, 5 magántisztviselő, 1 ügynök, 13 lerakómunkás, 5 házcseléd és 13 tanonc ipari szakmunkára. Vidéken: 1 asztalos, 1 faesztergályos, 3 kerékgyártó, 1 férfiszabó. Foglalkozást keres: 1 horbély, 8 cipész, 2 cukrász, 6 gépész, 5 gépkezelő, 45 gyármunkás, 1 hentes, 8 kovács, 2 lakatos, 1 mászárós, 1 sütő, 2 szijgyártó, 1 szobafestő, 1 vas- és fémesztergályos, 4 kereskedősegéd, 10 házi-szolga és 2 kocsis. Bővebb felvilágosítás a város fatügyi osztályánál nyerhető.

Szerkesztő: Dienes Sándor.

Laptulajdonos: Zálavay Sándor.

Pápa, 1921 Főiskolai könyvnyomda.

Értesítjük tisztelt vevőinket, hogy a legújabb divatu tavaszi és nyári

modellek megérkeztek.

Szalmakalapok átvarrását, vasalását, valamint férfi file- és

keménykalapok tisztítását és vasalását a legrövidebb idő alatt elkészítjük.

Tisztelettel: **Ludvig Nővérek**
Pápa, Márton István u. 4.

Gyimóti-ut 1. számú ház,

(Szélesvíznél) gazdálkodási célokra kiválóan alkalmas, nagy udvarral s kerttel **szabadkézből eladó.**

Bővebb felvilágosítás Brenner Ernőnél Rákóczi-utca 6 szám alatt nyerhető.

Eladó ház
Keszthelyen,
a gard. akadémia közelében,
300.000 K-ért.

Van rajta 2 utcai, 1 udvari szoba, konyha, kamara, pince stb. Az épület mintegy 10—12 éve épült kőből, téglából; fedele cserép. Bővebb felvilágosítással szolgál **Illés Lajos** ingatlanforgalmi irodája Papán, Fő-utca 23. sz.

2 darab jókarban levő szántó eke eladó

ifj. **Fa Mihály** építőmesternél.

Egy jókarban levő Cserés- és Bauer-féle **8 és fékezett 10 lóerős**

benzinmotor

Hoffher- és Schranz-féle cséplővel, teljesen új felszereléssel **eladó.**

Bővebb felvilágosítás nyerhető **Bicsérdi Mihálynál** Nemesvitán (Zalamegye).

Föld-eladás.
A város belterületén **11 magyar hold** kitűnő föld eladó.

Bővebb értesítés, megtehető szerkesztőségünkben, Jókai Mór utca 15-ik szám alatt.

KUMMER JÁNOS
szita- és drótkerítés-készítő
Pápa, (Baromfi-piac).

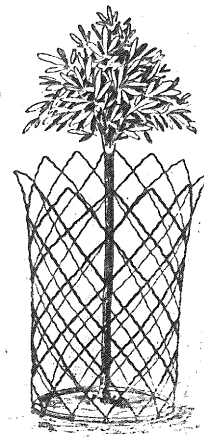
Ajánlom saját készítményű legjobb és legolcsóbb **drótkerítéseimet**

parkok, baromfi-udvarok, kertek, gyümölcsösök, szőlők, stb. bekerítésére.

Raktáron tartok:

sodronyszöveteket, vas-, réz- és cinezett sodronyból, továbbá Dufour-féle selyemszövetek malmok, gyárak és gazdasági célokra. A drótkerítéshez költségvetéssel és tervszellettel díjmentesen szolgálók.

Vidéki megrendelések gyorsan s pontosan intézettek el.

Tocsik és Mika
rőfös-üzlete **Pápa** Főtér 21. szám.

Gyolcs, vászon, siffon, kanavász, festett karton, férfi- és női pamut- és gyapjuszövetek, barchet-árak, finom grenadinok, fejkendők stb., mindenféle rőfös-árak dús választékban. — Szolid keresztény kiszolgálás!